

Aanscherping en verbetering Meldcode en werkwijze Veilig Thuis

ADVIES

Jan-Dirk Sprokkereef, 3 oktober 2016

1. Inleiding

In de afgelopen jaren is de aandacht voor huiselijk geweld en kindermishandeling sterk toegenomen. Het besef is gegroeid dat geweld in huiselijke kring een maatschappelijk vraagstuk is dat alleen opgelost kan worden als signalen onderkend worden én als adequate hulpverlening volgt. Professionals die vanwege hun werk geconfronteerd worden met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling vervullen hierbij een sleutelrol.

Er zijn al vele maatregelen genomen om de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling te verbeteren. Voorbeelden zijn de invoering van de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, de vorming van Veilig Thuis, de regiovisies huiselijk geweld en kindermishandeling, de bundeling van bevoegdheden bij gemeenten en investering in scholing van professionals. Deze maatregelen hebben bijgedragen aan een groeiend bewustzijn van signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De genoemde maatregelen laten onverlet dat er nog te weinig sprake is van het op een systematische manier werken aan de veiligheid van kwetsbare mensen in huiselijke kring. In het voorjaar van 2016 heb ik van de staatssecretaris van VWS en de minister van VenJ de opdracht aanvaard te onderzoeken hoe de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling verbeterd en aangescherpt kan worden, om de veiligheid van kwetsbare mensen in huiselijke kring verder te vergroten. In het verlengde hiervan betreft mijn opdracht ook de werkwijze van Veilig Thuis.

Dit advies vormt de afronding van dit onderzoek. Het is een pleidooi om een volgende stap te zetten in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling door op een systematische wijze te werken aan veiligheid in huiselijke kring. Om de noodzaak hiervan toe te lichten, sta ik eerst nader stil bij de aard van de problematiek rond huiselijk geweld en kindermishandeling.

2. Analyse

Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn geen geïsoleerde, eenmalige gebeurtenissen. Onderzoek wijst uit dat eerder geweld de belangrijkste voorspeller is voor toekomstig geweld in huiselijke kring.¹ De vele herhalingsmeldingen bij Veilig Thuis bevestigen dit. Factoren als psychische problemen, armoede of verslaving zijn belangrijke indicatoren voor de kans dat er na een eerder incident opnieuw huiselijk geweld of kindermishandeling zal plaatsvinden. Deze factoren helpen ons om te verklaren waarom huiselijk geweld en kindermishandeling naar hun aard zo'n complexe en langdurige problematiek zijn.

Bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is het daarom van belang het langdurige karakter van de problematiek en het hoge risico op revictimisatie te onderkennen. Om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de aard en ernst van de problematiek is het van belang om signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling te kunnen combineren, over sectoren heen en over een langere periode van tijd. Ook is het van belang te spreken met de betrokkenen, dus als het om kinderen gaat ook altijd met de kinderen zelf. Specifiek bij heel jonge kinderen is het van belang de kinderen ook altijd te zien.

Ondanks dat de aard van de problematiek van huiselijk geweld en kindermishandeling er meestal één is van herhaling en revictimisatie, is onze huidige praktijk hier niet op ingericht. Het huidige systeem is erop gericht dat iedere professional binnen zijn of haar eigen werkgebied handelt en hulp verleent. De huidige Meldcode maakt dit expliciet mogelijk: professionals kunnen in stap 5 van de Meldcode de keuze maken om ofwel zelf hulp te organiseren, of om melding te maken bij Veilig Thuis. Ernstig misbruik hoeft daardoor in de huidige Meldcode niet samen te gaan met melding. De gegevens over de casus kunnen in dat geval niet worden gecombineerd met andere informatie. Dat geldt ook als er niet gemeld wordt, maar conform de Meldcode wel consultatie bij Veilig Thuis heeft plaatsgevonden. Veilig Thuis legt de informatie dan immers ook niet vast.

Als een professional ervoor kiest zelf hulp te verlenen en geen melding doet, heeft Veilig Thuis dus geen gegevens geregistreerd. De informatiepositie van Veilig Thuis is beperkt (zie kader). Het combineren van signalen van professionals uit verschillende sectoren, of over een langere periode in de tijd, is daardoor niet geborgd. Verschillende signalen die bij afzonderlijke professionals bekend zijn, komen niet, of niet tijdig, bij elkaar. Dit staat een scherp inzicht in de aard van problematiek én de keuze van de juiste interventie in de weg. Een combinatie van signalen kan tot een ander oordeel over de veiligheid leiden, tot een andere wegging en tot ander professioneel handelen.

Veilig Thuis heeft een beperkte informatiepositie

De huidige praktijk maakt het mogelijk dat professionals veel meer zaken in beeld hebben dan nu bekend en vastgelegd zijn bij Veilig Thuis. Informatie-uitwisseling komt pas tot stand als de professional ervoor kiest een melding te doen bij Veilig Thuis (stap 5b van de Meldcode). Als een professional besluit niet te melden, maar zelf hulp te organiseren kan Veilig Thuis deze informatie niet combineren met informatie uit bijvoorbeeld haar eigen systeem. Uit recente inspectierapporten blijkt dat het combineren van signalen veelal niet aan de orde is.² Het potentieel hoge risico wordt hierdoor niet tijdig gesignaleerd. Ook informatie die in de systemen van andere organisaties wordt vastgelegd, zoals die van de Raad voor de Kinderbescherming, gecertificeerde instellingen, de reclassering of de vrouwenopvang, wordt niet standaard gedeeld met Veilig Thuis. Deze informatie wordt daardoor niet gecombineerd met de informatie die Veilig Thuis zelf in haar systeem vastlegt. Dit beperkt het 'zicht op veiligheid' door Veilig Thuis.

De Onderzoeksraad voor Veiligheid heeft in 2011 het belang van het systematisch werken aan veiligheid in huiselijke kring benadrukt.³ Recente (inspectie)rapporten onderstrepen het belang van een compleet beeld van de problematiek en het herkennen van patronen. Het delen en vastleggen van informatie is daarbij van cruciaal belang.⁴ Het gebrek aan overzicht speelt niet alleen bij het signaleren. Door het ontbreken van systematisch vastleggen van casussen waarbij sprake is van ernstig huiselijk geweld en kindermishandeling, is ook niemand bij machte om over een langere periode te monitoren hoe een casus zich ontwikkelt.

De aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is gebaat bij een systematische werkwijze, waarin de kennis, expertise en informatie van alle relevante professionals optimaal wordt benut. De opdracht de Meldcode te verbeteren kan verstaan worden als een opdracht om meer gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling 'op de radar' te krijgen. Dit gaat echter voorbij aan een veel fundamenteeler punt: *we hebben in Nederland geen radar.*

Een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling vraagt om het systematisch werken aan veiligheid in huiselijke kring. Dit vraagt niet alleen adequate hulpverlening en behandeling van problematiek, maar ook adequate veiligheidsinterventies. Om dit mogelijk te maken, is het van belang (ernstige) signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling systematisch vast te leggen en om te voorzien in de nu nog ontbrekende 'radarfunctie'. Dit vergt aanpassingen in zowel de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, als in de werkwijze van Veilig Thuis. Onderkend moet worden dat de perspectieven van hulpverlening/behandeling en veiligheid naar hun aard verschillen, maar in elkaars verlengde dienen te worden gezien uit oogpunt van een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarbij dient het perspectief van de hulpverlener ook de veiligheid te betreffen. Werken aan veiligheid vergt specifieke expertise, waarbij de bijdrage van Veilig Thuis belangrijk is.

3. Advies

Een effectieve aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld vergt allereerst het herkennen en durven benoemen van signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld. Vervolgens is het zaak tot passende hulpverlening en veiligheidsinterventies te komen. Om die reden wordt op deze plaats benadrukt dat een blijvende investering in bewustwording en deskundigheidsbevordering van professionals noodzakelijk is. Het gaat daarbij om training en opleiding van professionals in het herkennen van signalen en in het gebruiken van de Meldcode, maar ook om het inbedden van kennis van kindermishandeling en huiselijk geweld in initiële opleidingen. Niet alleen professionals zelf, maar ook de organisaties waar zij werken hebben een verantwoordelijkheid om signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld te signaleren. Organisaties kunnen hier door het aanstellen van een aandachtsfunctionaris aan bijdragen.

Inzet op deskundigheidsbevordering, scholing en training dragen bij aan een groter bewustzijn van de problematiek van kindermishandeling en huiselijk geweld en aan beter gebruik van de Meldcode. Maar uit voorgaande analyse blijkt dat dit alleen niet voldoende is om te komen tot een systematische aanpak van geweld in huiselijke kring. Uit de analyse blijkt dat een overkoepelende 'radar' momenteel ontbreekt. Het ligt voor de hand deze 'radarfunctie' te beleggen bij de Veilig Thuis-organisaties, omdat dit goed aansluit bij haar wettelijke taakopdracht en bevoegdheden én omdat Veilig Thuis zowel ziet op de veiligheid van kinderen als volwassenen.⁵

De radarfunctie is een nieuwe functie voor Veilig Thuis, omdat zij nu slechts kennis dragen van een deel van de casussen. Immers, als de professional in staat is zelf hulp te organiseren heeft Veilig Thuis deze zaak niet met persoonsgegevens op de 'radar'. Het nieuwe aan deze functie is dat Veilig Thuis in *alle* gevallen vanaf een nader te bepalen mate van ernst van huiselijk geweld en kindermishandeling uitvoering geeft aan:

- het vastleggen van signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling door Veilig Thuis en het duiden en wegen van de aard en ernst van de problematiek, het terugkoppelen van deze beoordeling aan de melder en na overleg met de melder beoordelen welke interventie noodzakelijk is.
- het combineren van signalen met informatie uit systemen van Veilig Thuis en met informatie verstrekt door derde partijen, zoals de Raad voor de Kinderbescherming, gecertificeerde instellingen, de vrouwenopvang, de reclassering of de politie
- het afhankelijk van de weging voeren van regie op de veiligheid.

Om dit mogelijk te maken behoeft de Meldcode aanpassing. De keuzeruimte die de huidige Meldcode biedt om ofwel zelf hulp te organiseren, ofwel een melding te doen bij Veilig Thuis, komt bij ernstige gevallen te vervallen. Deze invulling is immers niet langer houdbaar als we de noodzaak van een radarfunctie onderkennen, om op systematische wijze te kunnen werken aan veiligheid in huiselijke kring. Professionals zullen overigens nog steeds zelf invulling kunnen geven aan veiligheidsinterventies, zorg en behandeling. Zij zullen hier, bij ernstige casussen, echter altijd ook melding van moeten maken bij Veilig Thuis.

Melden betekent hier niet het overdragen van de verantwoordelijkheid van de hulpverlening. Bedoeld wordt het melden van casuïstiek, zodat Veilig Thuis deze kan vastleggen en kan beoordelen op de veiligheid, en kan combineren met andere signalen, ook toekomstige. Zodat Veilig Thuis de radarfunctie kan uitoefenen. De verplichting heeft betrekking op (vermoedens van) ernstige gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Dit advies strekt er nadrukkelijk niet toe om *alle* signalen verplicht vast te leggen bij Veilig Thuis. Waar het om gaat is dat bij die situaties en vermoedens waarvan professionals zelf oordelen dat sprake is van ernstige problematiek, op systematische wijze melding wordt gemaakt bij Veilig Thuis. Geadviseerd wordt professionals zelf een veldnorm te laten definiëren die bepaalt bij welke mate van ernst een melding bij Veilig Thuis verplicht is. De invulling van de veldnorm wordt in dit advies bewust vrijgelaten, zodat beroepsgroepen daar zelf invulling aan kunnen geven. Hierbij geldt uiteraard wel dat bestaande wet- en regelgeving (waaronder de verplichte Kindcheck) en internationale verdragen kaderstellend zijn. Specifiek wordt verwezen naar het Internationaal verdrag voor de rechten van het kind en op het Verdrag inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld.

4. Uitwerking

Hieronder volgt een nadere uitwerking van het hiervoor geformuleerde advies:⁶

Aanbeveling 1: Verplicht professionals ernstige signalen te melden bij Veilig Thuis

Om systematisch te kunnen werken aan veiligheid in huiselijke kring, is het noodzakelijk dat signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling vanaf een nader te bepalen mate van ernst verplicht worden gedeeld met Veilig Thuis en door Veilig Thuis worden vastgelegd. Alleen dan kan Veilig Thuis een radarfunctie invulling geven. Daarnaast blijft het uiteraard, net als in de huidige praktijk, mogelijk dat professionals ook lichtere signalen melden aan Veilig Thuis, maar daarvoor geldt geen verplichting.

Geadviseerd wordt de keuze die de huidige Meldcode in stap 5 biedt tussen ‘zelf hulp organiseren’ of ‘melden bij Veilig Thuis’ te laten vervallen bij (vermoedens van) ernstige gevallen en professionals daarvoor in de plaats te verplichten, vanaf een nader te bepalen mate van ernst, altijd melding te maken bij Veilig Thuis, zodat ernstige signalen en casussen bij Veilig Thuis ‘op de radar’ staan. Deze verplichting geldt dus ook voor die situaties waarin de professional ervoor kiest zelf hulp te organiseren teneinde veiligheid te realiseren. De winst van de huidige Meldcode dat de betrokken professional (de melder) zelf zo veel mogelijk verantwoordelijkheid neemt, blijft behouden. Hij of zij stelt de persoon of het gezin op wie de melding betrekking heeft hierover net als in de huidige praktijk zelf in kennis.

In de huidige praktijk, onder de huidige Meldcode, zijn er (ernstige) casussen waarbij de professional ervoor kiest zelf hulp te organiseren. De professional voert daarbij de regie op de zorg en de veiligheid. Veilig Thuis is hier niet bij betrokken, of geeft advies zonder over nadere gezinsgegevens te beschikken en zonder gezinsgegevens te registreren. De beoordeling van de veiligheid vindt plaats zonder dat informatie op naam is vastgelegd en gecombineerd met reeds beschikbare informatie bij Veilig Thuis. Deze praktijk zal veranderen, doordat professionals volgens dit voorstel verplicht worden ernstige casuïstiek, waarbij een ernstig veiligheidsrisico bestaat, te melden bij Veilig Thuis, ook als zij ervoor kiezen zelf hulp te organiseren. Het organiseren van hulp is immers geen garantie voor veiligheid. Dit brengt een nieuwe verantwoordelijkheid voor Veilig Thuis met zich mee. De invulling van die verantwoordelijkheid wordt bij aanbeveling 5 nader uitgewerkt.

Aanbeveling 2: Laat professionals zelf hun veldnorm definiëren

De geadviseerde aanpassing in stap 5 van de Meldcode verplicht professionals om casussen waarbij sprake is van (vermoedens van) huiselijk geweld of kindermishandeling, vanaf een nader te bepalen mate van ernst, bij Veilig Thuis te melden.

Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om alle (lichte) signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling systematisch bij Veilig Thuis vast te leggen. Dit zou leiden tot extra belasting van gezinnen, professionals en van Veilig Thuis. Het advies is erop gericht tot vastlegging van die casussen te komen, waarvan professionals zelf oordelen dat dit, uit oogpunt van (toekomstige) veiligheid, noodzakelijk is en tot de professionele verantwoordelijkheid mag worden gerekend.

Van overheidswege wordt aan professionals de verplichting opgelegd om in de eigen beroepsgroep, met betrokkenheid van ervaringsdeskundigen en Veilig Thuis, een ‘veldnorm’ op te stellen, die omschrijft wanneer vanwege de aard en ernst (mate van onveiligheid) van de casuïstiek het melden bij Veilig Thuis tot de professionele verantwoordelijkheid wordt gerekend. Ook Veilig Thuis zelf zal op basis van een dergelijke norm werken. Op de veldnormen moet tuchtrechtelijk en/of inspectietoezicht mogelijk zijn, zodat niet alleen het opstellen van de norm, maar ook het naleven ervan niet vrijblijvend is. Voor sectoren zonder tuchtrecht en/of inspectietoezicht zijn andere vormen van borging mogelijk en noodzakelijk.

Geadviseerd wordt de uitwerking van de ernst aan de beroepsgroepen over te laten, met dien verstande dat dit dient te gebeuren binnen de vastgestelde wet- en regelgeving, waaronder de verplichte Kindcheck en andere juridische kaders, zoals Europese regelgeving en verdragen. Concreet gaat het hierbij onder meer om het Internationaal verdrag inzake de rechten van het kind (art. 3, 4 en 19) en het Internationaal verdrag inzake het bestrijden en voorkomen van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. Genoemde verdragen vormen

enerzijds een formeel kader en bieden tevens concrete aangrijpingspunten die beroepsgroepen bij de uitwerking van veldnormen kunnen betrekken.

Het staat de betrokken beroepsgroepen uiteraard vrij om bij het opstellen van een richtlijn met elkaar (multidisciplinair) samen te werken cq. van elkaars uitwerking gebruik te maken. De keuze daartoe is aan de betrokken beroepsgroepen zelf.

Door professionals de ruimte te bieden om zelf invulling te geven aan hun veldnorm, wordt bereikt dat de veldnorm maximaal aansluit bij de aard van de desbetreffende professie. Het door beroepsgroepen laten uitwerken van eigen veldnormen kan leiden tot verschillen. Iedere beroepsgroep heeft immers een specifieke positie ten opzichte van betrokkenen: de ene professional ziet alleen het kind, de volgende ook de ouders; de ene professional heeft incidenteel contact, de andere professional bijna dagelijks. En iedere beroepsgroep heeft eigen specifieke expertise, wat bijdraagt aan een rijke informatiepositie voor Veilig Thuis. Bovendien kan erop gestuurd worden dat beroepsgroepen van elkaars veldnormen leren en dat er een breed gedragen veldbegrip komt van 'ernstige' casuïstiek cq. mate van onveiligheid. Ook is het gebruikelijk dat beroepsrichtlijnen tot stand komen met betrokkenheid van ervaringsdeskundigen. Met de (wettelijke) verplichting binnen een vastgestelde tijd met een dergelijke richtlijn te komen, wordt vrijblijvendheid voorkomen.

De ontwikkeling van gedragen en doorleefde veldnormen vergt tijd. Geadviseerd wordt de betrokken beroepsgroepen voldoende tijd te geven om tot een norm te komen. Van overheidswege kan bepaald worden dat de beroepsgroepen die onder de werking van de Wet verplichte meldcode vallen per 1 januari 2018 verplicht zijn over een dergelijke norm te beschikken. Om een goede samenwerking tussen professionals te ontwikkelen en de werkprocessen van Veilig Thuis zorgvuldig in te richten is meer tijd nodig. De wettelijke verplichting informatie te delen kan bijvoorbeeld een jaar later ingaan. De overheid kan dit proces faciliteren. Bij het formuleren van een norm kunnen beroepsgroepen gebruik maken van bestaande classificaties naar aard en ernst van huiselijk geweld en kindermishandeling.⁷

Aanbeveling 3: Versterk de adviesfunctie van Veilig Thuis

Een derde aanbeveling betreft het versterken van de adviesfunctie van Veilig Thuis. Voor professionals is het vragen van advies aan Veilig Thuis opgenomen in stap 2 van de Meldcode. Een adviesgesprek draagt ertoe bij dat professionals en medewerkers van Veilig Thuis hun beider expertise bij elkaar kunnen brengen. Dit is van belang omdat de domeinen van zorg en hulpverlening enerzijds en veiligheid anderzijds niet elkaars tegenovergestelde zijn, maar in elkaars verlengde moeten worden gezien. Om die reden is het van belang dat artsen, die zich vanwege de aard van hun professie primair richten op behandeling en zorgverlening, in een gesprek met een goed beschikbare vertrouwensarts van Veilig Thuis ook de veiligheidsaspecten van een casus kunnen bespreken.

Uitgangspunt is dat het voor zowel professionals als burgers die Veilig Thuis bellen mogelijk moet zijn om advies te vragen zonder dat zij daarbij aan Veilig Thuis bekend maken op welke persoon hun vraag betrekking heeft. Advies zal in beginsel dus altijd anoniem blijven. Dit is van belang uit oogpunt van de laagdrempeligheid van de adviesfunctie van Veilig Thuis. Nu kan Veilig Thuis op basis van een geanonimiseerde casus alleen in algemene termen adviseren. Voor een goede weging van de ernst van de signalen is het wenselijk dat een medewerker van Veilig Thuis een check kan uitvoeren of over de persoon over wie advies gevraagd wordt, andere signalen bekend zijn. Hetzij bij Veilig Thuis zelf, hetzij bij andere partijen. Dit is alleen mogelijk als de beller de naam van de persoon in kwestie bekend maakt. Deze afweging blijft aan degene die belt.

We willen mogelijk maken dat als een beller Veilig Thuis de naam van de persoon in kwestie geeft, Veilig Thuis na kan gaan of deze persoon 'op de radar staat'. Dat wil zeggen: of er eerdere signalen over ernstige risico's bij de persoon of het gezin bekend zijn. Op basis daarvan kan de Veilig Thuis-medewerker een beter advies uitbrengen. Dit kan in beginsel zonder dat de Veilig Thuis-medewerker privacygevoelige informatie over betrokkenen met de beller deelt.

In beide gevallen legt Veilig Thuis dus geen gegevens vast van de leden van het gezin of van het huishouden. Veilig Thuis is in dit geval niet verantwoordelijk voor het zicht op de veiligheid in het betrokken cliëntsysteem. Deze verantwoordelijkheid blijft bij de professional die advies vraagt. Onderstaand volgt een samenvatting van de welke wijze, op basis van dit advies, bellers bij een adviesvraag bij Veilig Thuis de keuze kunnen maken gegevens over de betrokkenen te delen en hoe Veilig Thuis daar opvolging aan geeft.

Adviesvraag aan Veilig Thuis

- Professionals en burgers die Veilig Thuis bellen om advies, doen dit in principe zonder dat zij de naam van de persoon of het gezin in kwestie met Veilig Thuis delen. Doordat de beller de naam van de persoon of het gezin in kwestie niet noemt, kan Veilig Thuis alleen in algemene zin adviseren, op basis van de geanonimiseerde informatie rond de casus.
- De beller kan er ook voor kiezen wel de naam van de persoon of het gezin in kwestie te delen met Veilig Thuis. Dit is altijd de keuze van de beller zelf. In een dergelijk geval zal Veilig Thuis een check uitvoeren, om te zien of meerdere signalen bekend zijn over de persoon of het gezin in kwestie. Veilig Thuis kan op basis van dit inzicht gerichter adviseren, maar zonder daarbij privacygevoelige informatie te delen.
- De persoonsgegevens worden na het doen van de check direct verwijderd. Er vindt geen vastlegging van de check plaats. Indien de beller het signaal waarvoor hij/zij belde vastgelegd wil zien, kan dit door een melding te maken. In het geval van een professional betekent dit dat deze de stappen zet tot en met stap 5 van de Meldcode.

Opgemerkt wordt dat het delen van een naam zodat Veilig Thuis een check in informatiesystemen kan doen, uit oogpunt van privacywetgeving al als een vorm van gegevensuitwisseling wordt beschouwd, ook al worden de ingevoerde gegevens niet verder vastgelegd. Veilig Thuis beschikt nu niet over de formele bevoegdheid een dergelijke check uit te voeren. Geadviseerd wordt deze bevoegdheid aan Veilig Thuis toe te kennen. Na raadpleging van informatiesystemen wordt geadviseerd de persoonsgegevens direct te verwijderen. Een 'bevraging' leidt dus niet tot een registratie. Indien de professional die belt de gegevens van de persoon of het gezin in kwestie vast wenst te leggen, is dat immers mogelijk door een melding te maken (stap 5 Meldcode).

Aanbeveling 4: Laat Veilig Thuis altijd de wens van een burger tot melding honoreren

De Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is gericht op professionals. Veilig Thuis krijgt echter niet alleen adviesvragen en meldingen van professionals, maar ook van burgers. Burgers kennen geen 'meldcode'. Zij wenden zich tot Veilig Thuis om advies, maar veelal ook in de veronderstelling dat Veilig Thuis hun signaal 'oppakt'. Een signaal van een burger wordt door Veilig Thuis in de huidige praktijk lang niet altijd als een 'melding' opgevat, bijvoorbeeld omdat het gesprek wordt afgesloten met een advies. Achteraf blijkt er nog wel verwarring te zijn omdat de burger in de veronderstelling verkeert te hebben gemeld.

Het verdient aanbeveling dat de Veilig Thuis-organisaties explicieter bij signalen van burgers uitvragen of de burger beoogt melding te maken of dat de burger alleen advies behoeft. Indien een burger melding wenst te doen, dient dit altijd door Veilig Thuis te worden gehonoreerd. De burger dient wel geïnformeerd te worden dat Veilig Thuis dan actief de casus triageert en/of een onderzoek start en daarbij actief contact zoekt met de betrokken persoon of het betrokken gezin. Net als in de huidige praktijk dient de mogelijkheid te blijven bestaan dat burgers een melding kunnen doen zonder dat Veilig Thuis de gegevens van de melder kenbaar maakt aan de betrokken personen/het betrokken gezin. Het explicieter uitvragen of burgers melding willen doen en daar opvolging aan geven past binnen de huidige formele kaders en sluit aan op de werkwijze die is verwoord in het 'Kwaliteitskader Veilig Thuis: Zicht op veiligheid'.

Aanbeveling 5: Richt een radarfunctie in bij Veilig Thuis

In de huidige situatie heeft Veilig Thuis geen 'radarfunctie'. Door de aanbevelingen 1 tot en met 4 te realiseren, wordt het mogelijk dat Veilig Thuis deze 'radarfunctie' op zich neemt. Dit behelst het registreren en beoordelen van ernstige signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling, zodat Veilig Thuis signalen kan combineren en tot een zorgvuldige weging en duiding komt van de aard en ernst van problematiek en van de mate van onveiligheid. Het gaat hierbij zowel om signalen van professionals als van burgers. Op dit moment heeft Veilig Thuis deze informatie alleen van die gevallen waarin zij zelf activiteiten verricht. Het organiseren van een radarfunctie bij Veilig Thuis impliceert een andere rol, hoewel de concrete activiteiten niet anders worden. Het zal veel vaker voorkomen dat een hulpverlener al hulp in gang heeft gezet, en Veilig Thuis toch de melding krijgt.

Randvoorwaardelijk voor het zijn van een radar is dat de Veilig Thuis-organisaties inzicht hebben in elkaars informatiesystemen én dat Veilig Thuis eenvoudig kan beschikken over informatie verstrekt door relevante partners, zoals de Raad voor de Kinderbescherming, gecertificeerde instellingen, de vrouwenopvang, reclasseringsorganisaties en de politie. Dit inzicht is noodzakelijk om signalen van burgers, professionals en (veiligheids)organisaties te kunnen combineren. Op basis van een groter inzicht in de aard en ernst van de problematiek (door signalen op de radar te combineren en te wegen) kan Veilig Thuis gericht adviseren aan professionals en aan burgers of zo nodig actie ondernemen. Zij kan, net zoals dat nu al het geval is, in overleg met professionals bespreken of veiligheid geborgd is en of interventies gewenst zijn. Als dat het geval is, bespreekt Veilig Thuis met hulpverleners rond het gezin welke interventies dat moeten zijn en wie die het best kan bieden. Daarbij kan Veilig Thuis ook zelf bijdragen, maar dit is geen vanzelfsprekend gevolg als een professional of een burger besluit een casus te melden bij Veilig Thuis (zie kader).

Wat doet Veilig Thuis bij een melding?

Dit advies vertrekt vanuit de gedachte dat een melding van ernstige gevallen bij Veilig Thuis (stap 5) inhoudt dat Veilig Thuis de melding vastlegt en de aard en ernst van de melding weegt door het signaal te combineren met andere signalen (radarfunctie). Afhankelijk van de aard en ernst van de problematiek (het geobjectiveerd ingeschatte risico voor de veiligheid van de betrokken personen) kan Veilig Thuis oordelen, gehoord de professional die meldt:

- dat een korte check in systemen en een vastlegging en beoordeling van de melding volstaat t.b.v. de radarfunctie (dus zonder onderzoek en contact in en om het gezin)
 - dat de aard en ernst van de problematiek en de mate van onveiligheid vooralsnog geen aanleiding geven om te interveniëren als Veilig Thuis, maar dat de conclusies van triage en/of onderzoek worden gedeeld (conform kwaliteitskader Veilig Thuis: Zicht op veiligheid)
 - dat de aard en ernst van de problematiek en de mate van onveiligheid een interventie noodzakelijk maakt, maar dat die door een andere partij dan Veilig Thuis geboden kan worden of reeds geboden wordt
 - dat de aard en de ernst van de problematiek voor Veilig Thuis aanleiding geeft om zelf een onderzoek te starten dan wel direct te interveniëren bij acute veiligheidsrisico's en/of interventies van derden, zoals de politie of de Raad voor de Kinderbescherming, te instigeren.
- Bij vastlegging van signalen hanteert Veilig Thuis de bestaande bewaartermijnen.

Duidelijk zal zijn dat, als een signaal op de radar komt, Veilig Thuis altijd een beoordeling maakt van de veiligheid in de desbetreffende casus en dat, als deze onvoldoende gewaarborgd is, hier adequate veiligheidsmaatregelen en hulpverlening op dient te volgen. Voor het maken van een juiste beoordeling van de veiligheid kan Veilig Thuis bij triage en/of onderzoek actief contact zoeken met de betrokken familie/personen. Het doen van een melding bij Veilig Thuis kan er dus toe leiden dat Veilig Thuis actief in beeld komt naast de betrokken professional die de melding heeft gedaan, omdat is gebleken dat er meer aan de hand is dan de professional kon overzien. Het is van belang dit te onderkennen, juist omdat het systematisch werken aan veiligheid in huiselijke kring vergt dat de inzet van professionals en Veilig Thuis complementair is.

Veilig Thuis heeft een verantwoordelijkheid voor regie op de casus voor wat de veiligheid betreft. Dit betekent niet dat Veilig Thuis daarmee treedt in de professionele verantwoordelijkheid van een hulpverlener, behandelaar of andere instantie die interventies uitvoert. Veilig Thuis neemt dus nadrukkelijk niet de verantwoordelijkheid voor de hulpverlening over van de betrokken professional. Veilig Thuis heeft een eigen specifieke verantwoordelijkheid gericht op (zicht op) veiligheid. Deze is complementair aan het werk van professionals die hulp- en behandeling bieden en aan de bijdrage van partijen uit het veiligheidsdomein, zoals politie, Raad voor de Kinderbescherming en de reclassering.

Veilig Thuis beoordeelt, vanuit haar eigen taak en verantwoordelijkheid wel of met het bestaande hulp- en behandel aanbod de veiligheid afdoende geborgd is. Indien dit niet het geval is kan Veilig Thuis na overleg aanvullende maatregelen in gang zetten, conform de bevoegdheden die haar wettelijk toekomen (multidisciplinaire samenwerking met de politie of de Raad voor de Kinderbescherming) en in lijn met het Kwaliteitskader Veilig Thuis: Zicht op veiligheid, waarin de verantwoordelijkheidsverdeling tussen Veilig Thuis en het lokale veld geregeld is. In geval van reclasseringstoezicht op een betrokkene, overlegt Veilig Thuis met de betrokken reclasseringsmedewerkers.

Het aspect van regie op veiligheid behoeft nadere uitwerking. Daarbij dient te worden onderkend dat de samenwerking tussen professionele hulpverleners/behandelaars en Veilig Thuis gebaat is bij een goed begrip van elkaars rollen, taken en verantwoordelijkheden (zie kader Samenwerking hulpverlening en Veilig Thuis). Voorts is van belang te onderkennen dat deze samenwerkingsrelatie niet statisch is, maar dynamisch. Per casus zal in de interactie tussen professionals en Veilig Thuis invulling moeten worden gegeven aan de samenwerking, die recht doet aan de wederzijdse verantwoordelijkheden en die bijdraagt aan een zo effectief mogelijke interventie gericht op zowel hulpverlening als veiligheid. Uitgangspunten voor de samenwerking zijn: een heldere taakverdeling tussen Veilig Thuis enerzijds en de (zorg)professionals anderzijds, behoud van de verantwoordelijkheid van professionals voor hun cliënten en het bestendigen van bestaande samenwerkingsverbanden tussen hulpverleners, zoals MDA++. Een heldere taakverdeling en het behoud van verantwoordelijkheden kunnen potentieel strijdig zijn. Een professional van Veilig Thuis kan tot een ander oordeel over de veiligheid komen dan de hulpverlener. In dit geval is grote zorgvuldigheid vereist, die in het kader hieronder is uitgewerkt.

Samenwerking hulpverlening en Veilig Thuis

Het is essentieel dat Veilig Thuis en de bij de melding betrokken hulpverlener/professional met elkaar in overleg treden. Dit is noodzakelijk voor uitwisseling van informatie en voor het afstemmen van ieders rol. Dit is zeker het geval als Veilig Thuis voor zicht op veiligheid in gesprek wil treden met de persoon of personen op wie de melding betrekking heeft. Dit kan niet zonder dat de professional van Veilig Thuis eerst heeft afgestemd met de hulpverlener die heeft gemeld.

De rollen van hulpverlener en Veilig Thuis dienen complementair te zijn. Zij dienen samen op te trekken, waarbij de inzet er allereerst op gericht is zo snel mogelijk een veilige situatie te realiseren en adequate hulpverlening te bieden. De professionals van Veilig Thuis kunnen hun specifieke deskundigheid met betrekking tot huiselijk geweld of kindermishandeling toevoegen aan de kennis en expertise van de betrokken hulpverlener. Zij nemen het stuur op de hulpverlening dus niet over.

Het is denkbaar dat de hulpverlener/professional en Veilig Thuis van oordeel verschillen over de noodzakelijke stappen voor het creëren van veiligheid. Hier heeft Veilig Thuis een eigenstandige verantwoordelijkheid, die gevolgen kan hebben voor de hulpverlening door de betrokken professional. In een dergelijk geval is het gewenst dat hier geen individuele professionals elkaar 'overrulen', maar dat zij dit escaleren en inbrengen ter bespreking en beoordeling. Dit moet nader uitgewerkt worden door Veilig Thuis en de beroepsgroepen.

Een wezenlijk onderdeel van de radarfunctie is verder dat Veilig Thuis monitort hoe de problematiek en veiligheid zich ontwikkelen, ook over een langere periode. Deze monitorfunctie was in het verleden beperkt, maar wordt op dit moment al door verschillende Veilig Thuis organisaties vormgegeven. Veilig Thuis zal waar mogelijk de verantwoordelijkheid voor de veiligheid in handen leggen van bijvoorbeeld het wijkteam. Daarbij worden wel duidelijke afspraken gemaakt wat de risico's zijn, en wanneer een lokaal team zich weer meldt bij Veilig Thuis. Ook als er een nieuwe melding komt zal Veilig Thuis de veiligheid opnieuw beoordelen. Zeer ernstige casussen zal Veilig Thuis altijd zelf blijven volgen.

Ten opzichte van de huidige praktijk betekent dit een wezenlijke verandering in de rolopvatting van Veilig Thuis. Vanuit het verleden is een praktijk gegroeid waarbij de Veilig Thuis-organisaties ofwel een advies geven, ofwel zelf een onderzoek starten en hulpverlening

in gang zetten. Daardoor staat het begrip ‘melden bij Veilig Thuis’ voor veel professionals en burgers die Veilig Thuis bellen, gelijk aan het overdragen van een casus aan Veilig Thuis. Deze roloppvatting kan getypeerd worden als het idee van Veilig Thuis als een ‘last resort’. De roloppvatting van Veilig Thuis die volgt uit dit advies laat zich vergelijken met die van een verkeerstoren. Deze wijziging voor Veilig Thuis van ‘last resort’ naar ‘verkeerstoren’ is niet te onderschatten. Het betekent een verandering die niet zonder cultuurverandering kan.

5. Vervolgstappen

De uitvoering en implementatie van het hierboven beschreven advies hebben diverse consequenties. Zorgvuldige implementatie vergt tijd, om betrokken professionals en organisaties in staat te stellen zich voor te bereiden op de invoering van een radarfunctie bij Veilig Thuis en op de aanscherping van de Meldcode. Daarnaast dienen de noodzakelijke randvoorwaarden op orde te zijn om te kunnen werken op de wijze zoals dit advies beoogt. Concreet gaat het in ieder geval om de volgende aspecten die nadere uitwerking en voorbereiding vergen ten behoeve van een succesvolle implementatie van dit advies:

- **Aanpassingen in wet- en regelgeving.** Het gaat hierbij in ieder geval om:
 - de bevoegdheid voor Veilig Thuis om bij adviesgesprekken een check uit te voeren, waarbij voor kinderen en jongeren zo mogelijk de Verwijsindex (VIR) wordt benut
 - het formaliseren van de mogelijkheid dat de 26 Veilig Thuis-organisaties onderling hun afzonderlijke cliëntregistraties kunnen koppelen en delen
 - het formaliseren van de mogelijkheid dat de 26 Veilig Thuis-organisaties eenvoudig en snel informatie kunnen opvragen bij andere partijen t.b.v. de radarfunctie, waaronder in ieder geval de Raad voor de Kinderbescherming, de vrouwenopvang, de politie en de reclassering, voor zover dit niet reeds mogelijk is vanwege bestaande onderzoeksbevoegdheden van Veilig Thuis
 - aanpassing in stap 5 van de Meldcode, waardoor de keuze tussen ‘zelf hulp organiseren’ of ‘melden bij Veilig Thuis’ bij (vermoeden van) ernstige gevallen vervalt
 - de verplichting aan beroepsgroepen om een veldnorm op te stellen die definieert wanneer professionals verplicht een casus moeten melden bij Veilig Thuis.

- **Ontwikkeling en introductie van veldnormen door beroepsorganisaties.** Voor de ontwikkeling van veldnormen van beroepsgroepen geldt dat hiervoor voldoende tijd uitgetrokken moet worden. Zij moeten met inhoudelijke betrokkenheid van ervaringsdeskundigen en Veilig Thuis niet alleen tot een inhoudelijke invulling komen van de veldnorm voor hun beroepsgroep, maar zullen ook in staat moeten zijn deze bekend te maken en hier voorlichting over te geven.

Onderdeel van dit advies is dat handhaving van de naleving van de veldnormen mogelijk is via inspectietoezicht en tuchtrecht, indien dit voor een professional van toepassing is. Inspectietoezicht kan bijdragen aan naleving van de veldnormen. Dit veronderstelt dat de betrokken inspecties kennis nemen van dit advies, het inbedden binnen de praktijk van hun eigen inspectietoezicht. Het gaat hierbij om de Inspectie voor de Gezondheidszorg, de Inspectie Jeugdzorg, de Onderwijsinspectie, de Inspectie SZW en de Inspectie VenJ. Niet elke sector kent tuchtrecht. Uitgangspunt van dit advies is dat voor die sectoren die een tuchtrecht kennen, naleving van de veldnorm onder de werking van het tuchtrecht valt. Voor sectoren zonder tuchtrecht en/of inspectietoezicht zijn andere vormen van borging mogelijk en noodzakelijk. Van overheidswege kan de ontwikkeling van veldnormen eventueel worden gefaciliteerd, bijvoorbeeld door middelen beschikbaar te

stellen om te voorlichtingsmateriaal te ontwikkelen of aan te passen, of door uitwisseling van kennis tussen beroepsgroepen m.b.t. de invulling van de veldnormen te faciliteren.

- **Aanpassing werkwijze Veilig Thuis: uitwerking regie en monitoring.** Dit advies betekent dat Veilig Thuis een nieuwe rol op zich neemt, namelijk die van de radarfunctie. Nadere uitwerking is gewenst van wat de precieze rol en verantwoordelijkheid van Veilig Thuis wordt als een signaal ‘op de radar’ komt, terwijl de melder al hulp in gang heeft gezet. Het gaat hierbij wat betreft Veilig Thuis zowel om:
 - regievoering op hulpverlening en zorg, gericht op het herstellen van veiligheid
 - monitoring, gericht op het borgen van veiligheid over een langere tijd.Bij de uitwerking dient nader te worden geëxpliciteerd hoe rollen en verantwoordelijkheden tussen Veilig Thuis en professionals worden verdeeld, hoe regie op zorg en veiligheid invulling krijgt en op welke wijze monitoring invulling dient te krijgen.
- **Aanpassing werkwijze Veilig Thuis: impactanalyse en implementatie.** De verandering van de werkwijze van Veilig Thuis betekent naar verwachting een groei in het aantal meldingen dat Veilig Thuis te verwerken zal krijgen. Tegelijkertijd zal Veilig Thuis veel meer dan in de huidige praktijk kunnen differentiëren in de afhandeling, variërend van een check in systemen en vastlegging van een signaal, tot een volledig onderzoek. Voor de bedrijfsvoering van de Veilig Thuis-organisaties is het van belang inzicht te krijgen in de aard en omvang van de veranderopgave. Een impactanalyse in samenwerking met de VNG is hiervoor geschikt. Daarnaast is het van belang dat Veilig Thuis voldoende tijd krijgt om de nieuwe rol in te regelen.
- **Informatie-uitwisseling tussen Veilig Thuis en andere partijen.** De ‘radarfunctie’ bij Veilig Thuis impliceert dat de 26 Veilig Thuis-organisaties inzicht hebben in elkaars registraties én dat zij inzicht hebben in informatie versterkt door relevante partners. Relevante partners zijn in ieder geval de Raad voor de Kinderbescherming, gecertificeerde instellingen, de vrouwenopvang, reclasseringsorganisaties en de politie. Hiervoor is reeds beschreven welke aanpassingen in wet- en regelgeving noodzakelijk zijn, ook uit oogpunt van privacyaspecten. Aanvullend hierop zijn mogelijk (aanvullende) uitvoeringsprotocollen gewenst, waarin de informatie-uitwisseling tussen Veilig Thuis-organisaties onderling en met partners uitwerking krijgt. Bij de uitwerking ligt het voor de hand zoveel als mogelijk gebruik te maken van de mogelijkheden die bestaande systemen en structuren bieden zoals de Verwijs Index Risicjongeren (VIR) of de gegevensuitwisseling tussen partijen in het justitiële domein via CORV.
- **Deskundigheidsbevordering, scholing en training.** Rond de implementatie van dit advies dient onverkort te worden geïnvesteerd in scholing en deskundigheidsbevordering. Aandachtspunten hierbij zijn:
 - training van professionals m.b.t. het herkennen van signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling, waarbij voortgebouwd kan worden op bestaand materiaal
 - het inbedden van aandacht voor huiselijk geweld en kindermishandeling in het curriculum van initiële opleidingen van beroepsgroepen, zodat kennis van (signalen van) huiselijk geweld en kindermishandeling als vast onderdeel van de professionele vorming wordt betrokken
 - specifieke voorlichting en training m.b.t. de inhoud van dit advies; erop gericht dat betrokken professionals goed geïnformeerd zijn over wat de aanscherping van de Meldcode behelst en wat dit voor hun professioneel handelen betekent
 - bij de uitwerking van voorlichting, scholing en training in het kader van de implementatie van dit advies kunnen diverse instrumenten ingezet worden; naast

traditionele vormen van voorlichting kan ook gedacht worden aan Massive Open Online Courses (MOOC's, scholingsaanbod via internet) of juist kleinschaliger leernetwerken, gericht op professionele reflectie op casuïstiek.

Voor de begeleiding van de implementatie door middel van voorlichting, deskundigheidsbevordering, training en scholing kan gebruik gemaakt worden van kennis en expertise van ngo's en kennisinstututen als Augeo, Movisie en het Nederlands Jeugdinstituut. Facilitering van overheidswege van de implementatie is hierbij van groot belang.

- **Versterking rol aandachtsfunctionaris.** In het verlengde van het voorgaande punt dient ook de rol van de aandachtsfunctionaris genoemd te worden. Stap 2 van de Meldcode vraagt professionals om een collega of om Veilig Thuis te raadplegen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit impliceert dat binnen organisaties ook deskundigheid aanwezig moet zijn met betrekking tot huiselijk geweld en kindermishandeling. De rol van aandachtsfunctionaris kan daarin voorzien. Organisaties die een aandachtsfunctionaris benoemen, maken daarmee expliciet duidelijk tot wie hun medewerkers zich binnen de eigen organisatie kunnen richten bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling. De aandachtsfunctionaris kan medewerkers bijstaan als deze behoefte hebben aan advies. Bovendien kan de aandachtsfunctionaris bijdragen aan het vergroten van de deskundigheid van medewerkers om signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling te herkennen. Het draagt ertoe bij dat medewerkers een duidelijk aanspreekpunt hebben binnen de organisatie. Dit helpt handelingsverlegenheid te beperken. Er zijn nog vele organisaties die geen aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling hebben benoemd. Het voert te ver om organisaties hiertoe te verplichten, omdat het benoemen van een functionaris op zich niet de oplossing is. Organisaties moeten het betekenisvol laten zijn. Daarom zou via intensieve voorlichting het belang en de meerwaarde van de aandachtsfunctionaris breed bij organisaties onder de aandacht moeten worden gebracht.

¹ Zie bijvoorbeeld: L. van Reemst, T.F.C. Fischer en J.D.M. van Dongen: *Risicofactoren voor herhaald slachtofferschap. Een literatuurscan*. Den Haag/Rotterdam, WODC/Erasmus Universiteit, 2013.

² Zie onder meer: Landelijk toezicht jeugd: *Casusonderzoek Drenthe. Onderzoek naar aanleiding van het overlijden van een kind*. Utrecht, Inspectie Jeugdzorg, 2016; Samenwerkend Toezicht Jeugd/Toezicht Sociaal Domein: *Leren van calamiteiten 2. Veiligheid van kinderen in kwetsbare gezinnen*. STJ/TSD, mei 2016; B. Tierolf, K. Lünemann en M. Steketee: *Doorbreken geweldspatroom vraagt gespecialiseerde hulp. Onderzoek naar de effectiviteit van de aanpak huiselijk geweld in de G4*. Utrecht, Verwey-Jonker Instituut, 2014.

³ Onderzoeksraad voor veiligheid: *Over de fysieke veiligheid van het jonge kind. Themastudie: voorvallen van kindermishandeling met fatale of bijna fatale afloop*. Den Haag, Onderzoeksraad voor Veiligheid, 2011.

⁴ Zie noot 2.

⁵ Bij de radarfunctie van Veilig Thuis kan gebruik gemaakt worden van de bestaande Verwijsindex Risico Jongeren (VIR). De VIR alleen biedt echter niet de volledige functionaliteit van de radarfunctie. De VIR beperkt zich tot het bij elkaar brengen van risicosignalen van hulpverleners over jongeren tot 23 jaar. De categorie vanaf 23 jaar blijft daardoor buiten beeld. Bovendien is de VIR een systeem waarin inzichtelijk wordt gemaakt dat er meerdere signalen zijn, maar maakt de inhoud van deze signalen zelf niet inzichtelijk. Het inrichten van een overkoepelende radarfunctie blijft noodzakelijk.

⁶ De beschreven oplossingsrichting bouwt op belangrijke punten voort op advies van Augeo Foundation over de verbetering van de Meldcode.

⁷ Zie bijvoorbeeld: P. Baeten en J. Willems: *De maat van kindermishandeling. Meldcode en criteria van kindermishandeling*. Amsterdam: SWP, 2004 en de *Multidisciplinaire richtlijn familiaal huiselijk geweld bij kinderen en volwassenen*. Utrecht, Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie.

Bijlage: Verantwoording

Verantwoording

Dit advies is tot stand gekomen op basis van gesprekken met een groot aantal beroepsorganisaties, ngo's en kennisinstituten. Hieronder volgt een verantwoording over de totstandkoming van dit advies.

- In april en juni 2016 zijn werkconferenties georganiseerd waarbij met veldpartijen in gesprek is gegaan. De eerste werkconferentie vond plaats op 21 april 2016 en stond in het teken van een verkenning van de opdracht te komen tot een aanscherping en verbetering van de Wet verplichte meldcode en van de werkwijze van Veilig Thuis. De tweede werkconferentie vond plaats op 30 juni 2016. Tijdens deze werkconferentie is de redeneerlijn die als basis heeft gediend voor dit advies met veldpartijen besproken.
- Naast de werkconferenties zijn met diverse partijen bilateraal verdiepingsgesprekken en interviews gevoerd. Mede op basis van de gedachtewisseling tijdens de werkconferenties en de bilaterale gesprekken is het uiteindelijke advies opgesteld. Het advies is in september 2016 aangeboden aan de staatssecretaris van VWS en de minister van VenJ.
- Gegeven de uiteenlopende opvattingen en posities van veldpartijen is het niet mogelijk gebleken een advies te formuleren dat aan ieders visie en belangen tegemoet komt. Dat laat onverlet dat de input uit beide werkconferenties en de aanvullende interviews en gesprekken direct hebben bijgedragen aan de totstandkoming van het uiteindelijke advies. Op deze plaats past een welgemeend woord van dank voor de actieve inbreng en betrokkenheid van alle partijen met wie in het kader van dit traject gesproken is.
- Tot besluit zij, wellicht ten overvloede, opgemerkt dat het advies inhoudelijk volledig voor rekening komt van ondergetekende. De in het kader van dit traject geconsulteerde partijen zijn nadrukkelijk geen ondertekenaars van het advies.

Jan-Dirk Sprokkereef, september 2016

Overzicht van partijen met wie gesproken is in het kader van dit traject

In het kader van het traject 'Aanscherping en verbetering Meldcode en werkwijze Veilig Thuis' is gesproken met de volgende partijen:

- ActiZ
- Ambulancedienst Zuid-Holland-Zuid
- Artsen Jeugdgezondheidszorg Nederland
- Augeo Foundation
- Boink
- Brancheorganisatie Kinderopvang
- COA
- De Kinderombudsman
- Defence for Children
- Dienst Justitiële Inrichtingen
- Federatie Opvang
- Gemeente Rotterdam
- GGZ Nederland
- Ingrado
- Jeugdzorg Nederland
- Jongeren Taskforce Kindermishandeling
- Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie
- Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst
- Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde
- Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen
- Landelijke beroepsgroep voor Begeleiders in het Onderwijs
- Landelijke Huisartsen Vereniging
- Landelijke Vakgroep Aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling
- Medisch Centrum Haaglanden
- MO groep
- Movisie
- Multisignaal
- Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen
- Nederlands Centrum Jeugdgezondheidszorg
- Nederlands Instituut van Psychologen
- Nederlands Jeugd Instituut
- Nederlandse Vereniging Maatschappelijk Werkers
- Nederlandse Vereniging van Pedagogen en Onderwijskundigen
- Nederlandse Vereniging van Spoedeisende Hulp Artsen
- Nederlandse Vereniging voor Kinderchirurgie
- Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde
- Novadic-Kentron
- Onderzoeksraad voor Veiligheid
- P3NL
- PO Raad
- Politie
- Raad voor de Kinderbescherming
- Reclassering Nederland
- Registerplein
- Stichting Halt
- Taskforce Kindermishandeling
- Van Montfoort
- Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland
- Veilig Thuis Dordrecht
- Veilig Thuis Noord-Holland-Noord
- Veilig Thuis West-Brabant
- Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland
- Vereniging Vertrouwensartsen Kindermishandeling
- Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland
- VT Netwerk